

1. De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, ook wet Muylle genaamd, werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 20 mei 2014.
2. Artikel 51 van die wet bepaalt dat zij in werking treedt op 1 september 2016. Die datum nadert. Vandaar dat Minister De Block gehaast is om voor die datum klaar te zijn met een wetsontwerp dat die wet zonder meer zal opheffen en een andere regeling invoeren. De Minister vergeet evenwel dat de wet Muylle niet uit het positief recht of uit de bestaande Belgische rechtsorde kan verdwijnen zonder de rechtsgevolgen die zij ondertussen heeft gegenereerd, in aanmerking te nemen.
3. Inderdaad. De wet Muylle heeft wel degelijk rechtsgevolgen gegenereerd. Die rechtsgevolgen zijn tweemaal. Een eerste is ontstaan met de afkondiging zelf van de wet. Een tweede is het gevolg van de inwerkingtreding van artikel 49 van die wet.
4. Het eerste rechtsgevolg. Artikel 34 van de wet Muylle bepaalt dat *"de houder van een daartoe uitgereikte machtiging de psychotherapie (mag) uitoefenen en de titel van psychotherapeut (mag) voeren"*. Artikel 35, §1, bepaalt wat onder de uitoefening van de psychotherapie wordt verstaan, nl. *"het gebruikelijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben of worden voorgesteld tot doel te hebben, de moeilijkheden, conflicten of psychische stoornissen van een individu weg te nemen of te verlichten, het verrichten van psychotherapeutische ingrepen op basis van een psychotherapeutisch referentiekader, ten aanzien van dat individu of van een groep individuen, als een volwaardig systeem beschouwd, waarvan dat individu deel uitmaakt"*. Artikel 51 bepaalt tenslotte dat deze regeling in werking zal treden op 1 september 2016.
5. De voornoemde wetsbepalingen hebben meer dan 3 jaar bestaan. De wetgever heeft ze niet opgeheven, noch gewijzigd.

De wetgever heeft also bij de rechtsonderhorigen, in casu de bestaande psychotherapeuten of de psychotherapeuten in spe en bij hun patiënten rechtmatige verwachtingen gecreëerd. Namelijk en onder meer de verwachting dat het beroep van psychotherapeut en de psychotherapie zelf, na 1 september 2016 zou genieten van een gedegen wettelijke bescherming. In het vooruitzicht daarvan hebben zij studies aangevat of een praktijk opgericht of uitgebouwd en patiënten bijgestaan. Niets, en zeker de wetgever zelf niet, heeft hen doen vermoeden dat het beroep zou verdwijnen, meer nog dat de uitoefening ervan strafbaar zou worden en dat de psychotherapie zou worden gereduceerd van een hoogstaande discipline tot een evidence-based behandelingsvorm voorbehouden aan een arts, een klinisch psycholoog of een klinisch orthopedagoog, en zonder bovendien daarbij honorabele overgangsmatregelen uit te werken (hierover verder meer).

6. Of de wetgever, door de wet Muylle zonder meer voor onbestaande te houden, de Grondwet niet schendt, verdient zeker en vast nader onderzocht te worden o.m. aan de hand van de gespecialiseerde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.
7. De wet Muylle heeft een tweede rechtsgevolg.

Inderdaad artikel 49 van de wet Muylle bepaalt dat :

1° *"de Koning, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de procedure uitwerkt waarmee de personen die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt (dit is, zoals gezegd, 20 mei 2014) een praktijk psychotherapie bewijzen, hun opleiding en hun vroegere ervaring kunnen doen gelden om de titel van psychotherapeut te kunnen voeren"* en dat
 2° *"in de tussentijd van de inwerkingtreding van deze procedure, de beoefenaars die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt een voldoende psychotherapeutische praktijk en een voldoende opleiding ter zake kunnen bewijzen, gemachtigd (zijn) om de psychotherapeutische praktijk te blijven uitoefenen"*.

8. Dit wetsartikel betekent dat de therapeuten die op 20 mei 2014 de psychotherapie beoefenden en aan de in het artikel 49 genoemde voorwaarden (vermeld sub 2°) voldeden, tot op heden, d.i. zolang het wetsontwerp De Block geen wet is, gerechtigd zijn en blijven de psychotherapie legaal uit te oefenen.

9. Het wetsontwerp De Block houdt hiermee geen enkele rekening, alhoewel, volgens de Memorie van Toelichting, in " zeer ruime verworven rechten (wordt) voorzien voor de reeds bestaande psychotherapeuten ...". Meer nog het wetsontwerp houdt die bepaling voor onbestaande.

10. Waarom houdt het wetsontwerp De Block hiermee geen rekening? Omdat de therapeuten , die thans volgens de wet Muylle, als een overgangsmaatregel, gemachtigd zijn de psychotherapie uit te oefenen en die, indien zij niet tevens een zgn. gezondheidszorgbeoefenaar (d.i.WUG- beoefenaar) zijn ,

1° dit enkel nog zullen mogen doen op niet-autonome wijze en binnen een interdisciplinair verband en

2° onder supervisie zullen moeten staan van een autonome beoefenaar van de psychotherapie – met name een arts, psycholoog of orthopedagoog die de opleiding psychotherapie heeft gevolgd en

3° hun handelingen geregeld zullen moeten laten afoetsen tijdens intervisiemomenten.

11. Kortom deze psychotherapeuten die door de wetgever tot op heden goed genoeg bevonden worden om op zelfstandige basis psychotherapie te geven, worden door het ontwerp De Block op een vernederende manier verplicht , willen zij hun "beroep" nog verder uitoefenen , voortaan onder strikte controle in dienstverband te gaan werken.

12. Deze werkwijze, nl. een systeem van machtiging om alsnog te mogen op zelfstandige basis de psychotherapie uit te oefenen en de titel van psychotherapeut te voeren, vervangen door een systeem waarin de psychotherapie wordt opgevat als een loutere behandelingsvorm die, hetzij autonoom mag worden verstrekt, maar dan enkel door een WUG –beoefenaar , hetzij enkel in ondergeschikt verband mag worden verstrekt en dan nog in een onbeduidende en onbetekenende vorm, in het geval de betrokken therapeut toevallig geen WUG- beoefenaar is , terwijl hij volgens de vigerende wet Muylle wel voldoet als volwaardig psychotherapeut , creëert het wetsontwerp een discriminatie waarvoor geen verantwoording wordt gegeven, laat staan te bedenken is.

13. Indien het wetsontwerp De Block wet wordt , kan ertegen bij het Grondwettelijk Hof een vordering tot schorsing worden ingesteld binnen 3 maanden van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad en een beroep tot nietigverklaring binnen 6 maanden na die bekendmaking.

Deze procedures kunnen worden ingesteld door eenieder die belang heeft, d.i. een of meer psychotherapeuten, een beroepsvereniging van psychotherapeuten of een beroepspraktijk van psychotherapeuten met rechtspersoonlijkheid, allen samen of apart.